31980L0155

SMERNICA RADY

z 21. januára 1980

o koordinácii ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa začatia a výkonu činností pôrodných asistentiek

(80/155/EHS)

RADA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej články 49, 57 a 66,

so zreteľom na návrh Komisie [1],

so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia [2],

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru [3],

keďže podľa článku 57 zmluvy ustanovenia zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení o začatí a výkone činností pôrodnej asistentky musia byť koordinované; keďže z dôvodov verejného zdravia je nevyhnutné v rámci spoločenstva zjednotiť definíciu náplne činnosti príslušných odborných pracovníkov a ich odbornej prípravy; keďže sa nejaví žiaduce ustanoviť jednotnú odbornú prípravu pre všetky členské štáty; keďže treba naopak ponechať čo najväčšiu slobodu pri organizovaní vyučovania; keďže najlepším riešením je stanoviť minimálne štandardy;

keďže koordinácia týchto činností, ktorú predpokladá táto smernica, nevylučuje ďalšiu následnú koordináciu;

keďže, pokiaľ ide o odbornú prípravu, väčšina členských štátov v súčasnosti nerozlišuje medzi pôrodnými asistentkami, ktoré vykonávajú svoju činnosť v pracovno-právnom vzťahu, a tými, ktoré ju vykonávajú ako samostatne zárobkovo činné osoby; keďže sa z tohto dôvodu javí potrebné rozšíriť pôsobnosť tejto smernice na pôrodné asistentky v pracovno-právnom vzťahu,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

1. Členské štáty podmienia začatie a výkon činností pôrodných asistentiek s titulmi uvedenými v článku 1 smernice 80/154/EHS [4] získaním diplomu, osvedčenia alebo iného dokladu o formálnych kvalifikáciách pôrodných asistentiek, uvedených v článku 3 uvedenej smernice, ktoré zaručujú, že dotknutá osoba počas trvania odbornej prípravy nadobudla:

a) primerané vedomosti z vedných disciplín, na ktorých sú založené činnosti pôrodných asistentiek, najmä z pôrodníctva a z gynekológie;

b) primerané vedomosti z profesijnej etiky a príslušných právnych predpisov;

c) podrobné vedomosti o biologických funkciách, z anatómie a fyziológie v oblasti pôrodníctva a náuky o novorodencoch, a tiež vedomosti o vzťahoch medzi zdravotným stavom a fyzickým a sociálnym prostredím ľudskej bytosti a o jej správaní;

d) primerané klinické skúsenosti získané v uznaných zariadeniach a pod dohľadom kvalifikovaných pracovníkov v oblasti pôrodnej asistencie a pôrodníctva;

e) primerané vedomosti z odbornej prípravy zdravotníckych pracovníkov a skúsenosti z práce s takýmito pracovníkmi.

2. Vzdelávanie uvedené v odseku 1 zahŕňa:

— buď denné štúdium v odbore pôrodnej asistencie, pozostávajúce najmenej z troch rokov praktickej a teoretickej odbornej prípravy, do ktorého je podmienkou prijatia ukončenie najmenej prvých 10 rokov všeobecného školského štúdia,

— alebo denné štúdium v odbore pôrodnej asistencie v trvaní najmenej 18 mesiacov, do ktorého je podmienkou prijatia získanie diplomu, osvedčenia alebo iného dokladu o formálnych kvalifikáciách sestier zodpovedných za všeobecnú starostlivosť, uvedených v článku 3 smernice 77/452/EHS [5].

3. Štúdium v odbore pôrodnej asistencie ustanovené v prvej zarážke odseku 2 musí zahŕňať aspoň tie predmety osnovy odbornej prípravy, ktoré sú uvedené v prílohe.

---

(1) Ú. v. ES C 18, 12.2.1970, s. 1
(2) Ú. v. ES C 101, 4.8.1970, s. 26
(3) Ú. v. ES C 146, 11.12.1970, s. 17
(4) Ú. v. ES L 33, 11.2.1980, s. 1.
(5) Ú. v. ES L 176, 15.7.1977, s. 1.

Štúdium ustanovené v druhej zarážke odseku 2 musí zahŕňať aspoň tie predmety osnovy odbornej prípravy, ktoré sú uvedené v prílohe, ktoré netvoria súčasť rovnocennej odbornej prípravy sestier.

4. Členské štáty zabezpečia, že zariadenia, ktoré zabezpečujú vzdelávanie pôrodných asistentiek, budú zodpovedné za koordináciu teórie a praxe v rámci celého štúdia.

Teoretická a technická výučba uvedená v časti A prílohy musí byť vyvážená a koordinovaná s klinickou výučbou pôrodných asistentiek uvedenou v časti B prílohy tak, aby sa vedomosti a skúsenosti uvedené v odseku 1 nadobúdali primeraným spôsobom.

Klinická výučba musí mať formu výcviku vedeného pod odborným dohľadom na oddeleniach nemocníc alebo v iných zariadeniach, ktoré poskytujú zdravotnícke služby a ktoré sú schválené príslušnými orgánmi alebo organizáciami. Ako súčasť tohto výcviku sa pôrodné asistentky — študentky zúčastňujú na činnostiach oddelenia, pokiaľ tieto prispievajú k ich vzdelávaniu. Osvoja si tiež povinnosti, ktoré sú spojené s výkonom činnosti pôrodných asistentiek.

Článok 2

Po pravidelnom vyhodnocovaní výsledkov dosiahnutých v rámci druhov odbornej prípravy upravených v článku 1 ods. 2 vypracuje Komisia svoju prvú správu pre Radu, a to šesť rokov po oznámení tejto smernice. Uvedené vyhodnotenie sa vykoná v spolupráci s Poradným výborom pre vzdelávanie pôrodných asistentiek.

Na základe výsledkov tohto hodnotenia predloží Komisia svoje návrhy na zmeny a doplnenia zamerané na prispôsobenie minimálnych kritérií pre uvedené druhy štúdia podmienkam predpísaným v prvej podzarážke prvej zarážky a v druhej zarážke článku 2 ods. 1 smernice 80/154/EHS. Rada o týchto návrhoch rozhodne bez zbytočného odkladu.

Článok 3

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 1, môžu členské štáty povoliť diaľkové štúdium za podmienok schválených príslušnými národnými orgánmi.

Celkové obdobie diaľkového štúdia nesmie byť kratšie ako obdobie denného štúdia. Rozdiel vo forme nesmie byť na ujmu úrovne diaľkového štúdia.

Článok 4

Členské štáty zabezpečia, aby pôrodné asistentky boli oprávnené začať výkon a vykonávať nasledujúce činnosti:

1. poskytovať správne informácie a poradenstvo o plánovaní rodiny;

2. diagnostikovať tehotenstvo a sledovať priebeh normálneho tehotenstva; vykonávať vyšetrenia potrebné na sledovanie priebehu normálneho tehotenstva;

3. predpisovať alebo odporučiť vyšetrenia potrebné pre včasnú diagnostiku rizikového tehotenstva;

4. poskytnúť programy prípravy na rodičovstvo a komplexnú prípravu na pôrod vrátane rád o hygiene a výžive;

5. starať sa o matku a pomáhať jej počas pôrodu a sledovať stav plodu v maternici pomocou primeraných klinických a technických prostriedkov;

6. odvádzať spontánne pôrody vrátane takých, pri ktorých sa vyžaduje epiziotómia a v naliehavých prípadoch tiež pôrody panvovým koncom;

7. spoznať varovné signály abnormalít u matky alebo dieťaťa, ktoré si vyžadujú zásah lekára, a prípadne pomáhať lekárovi; vykonávať potrebné nevyhnutné opatrenia v neprítomnosti lekára, najmä manuálne odstránenie placenty, prípadne následné manuálne vyšetrenie maternice;

8. vyšetriť a starať sa o novorodenca; podniknúť v prípade potreby všetky nevyhnutné opatrenia a vykonať podľa potreby okamžitú resuscitáciu;

9. starať sa o šestonedieľky a sledovať stav matky v priebehu postnatálneho obdobia, poskytovať matke komplexné poradenstvo o starostlivosti o dojča s cieľom pomôcť jej pri zabezpečení optimálneho vývinu novorodenca;

10. vykonávať lekárom predpísanú terapiu;

11. viesť všetky potrebné záznamy.

Článok 5

Táto smernica sa vzťahuje aj na štátnych príslušníkov členských štátov, ktorí v súlade s nariadením (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva [1] vykonávajú alebo budú v pracovno-právnom vzťahu vykonávať niektorú z činností uvedených v článku 1 smernice 80/154/EHS.

[1] Ú. v. ES L 257, 19.10.1968, s. 2.

Článok 6

1. Členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do troch rokov od jej oznámenia a bez zbytočného odkladu o tom informujú Komisiu.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení národného práva, ktoré prijali v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 7

Ak sa členský štát pri uplatňovaní tejto smernice stretne v niektorej oblasti so závažnými ťažkosťami, preskúma Komisia tieto ťažkosti spoločne s dotknutým štátom a vyžiada si stanovisko Výboru vyšších úradníkov pre zdravotníctvo, zriadeného rozhodnutím 75/365/EHS [1] naposledy zmeneným a doplneným rozhodnutím 80/157/EHS [2].

V prípade potreby predloží Komisia Rade vhodné návrhy.

Článok 8

Najneskôr šesť rokov po oznámení tejto smernice rozhodne Rada na návrh Komisie a po vypočutí stanoviska poradného výboru o tom, či treba zrušiť tretiu položku časti B prílohy, alebo či treba jej rozsah zúžiť.

Článok 9

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 21. januára 1980

Za Radu

predseda

G. MARCORA

(1) Ú. v. ES L 167, 30.6.1975, s. 19.
(2) Ú. v. ES L 33, 11.2.1980, s. 15.

PRÍLOHA

OSNOVA ODBORNEJ PRÍPRAVY PRE PÔRODNÉ ASISTENTKY

Odborná príprava, po ukončení ktorej možno získať diplom, osvedčenie alebo iný doklad o formálnych kvalifikáciách pôrodnej asistentky, pozostáva z nasledujúcich dvoch častí:

A. TEORETICKÁ A TECHNICKÁ VÝUČBA

a) **Všeobecné predmety**

1. Základy anatómie a fyziológie
2. Základy patológie
3. Základy bakteriológie, virológie a parazitológie
4. Základy biofyziky, biochémie a rádiológie
5. Pediatria, s osobitným zreteľom na starostlivosť o novorodencov
6. Hygiena, zdravotná výchova, preventívna medicína, včasná diagnostika chorôb
7. Výživa a dietetika, s osobitným zreteľom na ženy, novorodencov a dojčatá
8. Základy sociológie a sociálno-medicínske problémy
9. Základy farmakológie
10. Psychológia
11. Zásady a metodika vzdelávania
12. Zdravotnícke a sociálne právne predpisy a organizácia zdravotníctva
13. Profesijná etika a právne predpisy v odbore pôrodnej asistencie
14. Výchova k sexuálnemu životu a plánovanie rodiny
15. Právna ochrana matky a dieťaťa

b) **Predmety špecifické pre činnosť pôrodných asistentiek**

1. Anatómia a fyziológia
2. Embryológia a vývin plodu
3. Tehotenstvo, pôrod a šestonedelie
4. Gynekologická a pôrodnícka patológia
5. Poradenstvo pre tehotné ženy a príprava na rodičovstvo vrátane psychologických aspektov
6. Príprava na pôrod (vrátane poznatkov o technickom vybavení v pôrodníctve a o ich použití)
7. Analgézia, anestézia a resuscitácia
8. Fyziológia a patológia novorodenca
9. Starostlivosť o novorodenca a dohľad nad ním
10. Psychologické a sociálne faktory

B. PRAKTICKÁ A KLINICKÁ VÝUČBA

Táto výučba sa vykonáva pod primeraným dohľadom:

1. poradenstvo pre tehotné ženy vrátane vykonania najmenej 100 prenatálnych vyšetrení;
2. dohľad a starostlivosť o najmenej 40 rodičiek;

3. študent/ka odvedie najmenej 40 pôrodov; ak tento počet nemožno dosiahnuť vzhľadom na nedostatok rodičiek, možno ho znížiť na minimum 30 pôrodov za predpokladu, že študent/ka asistuje pri ďalších 20 pôrodoch;

4. asistencia pri jednom/dvoch pôrodoch koncom panvovým;

5. skúsenosti s epiziotómiou a uvedenie do problematiky zošívania;

6. dohľad a starostlivosť o 40 žien v rizikovom tehotenstve;

7. najmenej 100 postnatálnych vyšetrení a vyšetrenia normálne narodených novorodencov;

8. dohľad a starostlivosť o matky a novorodencov vrátane nedonosených a prenosených novorodencov, novorodencov s nízkou pôrodnou váhou a chorých novorodencov;

9. starostlivosť o patologické prípady na úseku gynekológie a pôrodníctva a choroby novorodencov a dojčiat;

10. úvod do starostlivosti o bežné patologické prípady v internej medicíne a v chirurgii.